

Joukkoliikenteen järjestäminen ja optioiden käyttö 2025–2026

165/02.08.00/2024

SILA 25.03.2025 § 40

Valmistelija

Hallinnon asiantuntija Jaakko Leskinen, puh. 050 564 0014,
jaakko.leskinen@forssa.fi

Elinvoimaisen kaupungin yksi edellytys on joukkoliikenne, joka edistää liikkumista myös niille kuntalaisille, joilla ei ole omaa autoa käytettävissä. Forssan kaupunki on kilpailuttanut ja hankkinut vuonna 2024 avoimen joukkoliikenteen järjestämiseksi neljä reittiä. Reitit ja palvelulinjat ovat 1) Palvelulinja Tyykikyty, 2) Palvelulinja Monipalvelubussi, 3) Pohjois-Forssan reittiliikenne ja 4) Raitoo-Matku-Koijärvi-Forssa –reittiliikenne. Reitit muodostavat kaupungin sisällä toimivan kaikille avoimen joukkoliikenteen kokonaisuuden. Järjestetyt reitit ja palvelulinjat ovat puolestaan osa laajempaa kokonaisuutta, johon lukeutuvat myös seudun paikallisliikenne ja kaukoliikennettä sekä liityntäliikenne (Liite 1.). Joukkoliikenneohjelmaa ei ole määritetty.

Forssan kaupungin järkivihreässä strategiassa ovat keinoina esimerkiksi kestävä hankintatoiminta (taloudellinen järkivihreys) ja päästöjen vähentäminen (ekologinen järkivihreys), joilla voidaan pyrkiä ilmastonmuutoksen hillitsemiseen. Puhtaiden ajoneuvojen laissa (740/2021) säädetään julkisten ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista, mikä on otettu huomioon kaupungin joukkoliikennehankinnoissa. Puhtaaksi ajoneuvoksi luetaan muuta kuin fossiilista moottoribensiiniä tai fossiilista dieselöljyä polttoaineena käyttävä auto, esimerkiksi uusiutuva diesel-polttoaine, ja tarkemmat vaatimukset riippuvat ajoneuvokategoriasta. Hankintayksikön kannattaa pyrkiä edistämään hankinnoillaan pitkäjänteisesti markkinoilla olevan ajoneuvokaluston uudistumista ympäristöystävälliseksi. Tämä edistää myös hankintayksikön ilmasto- ja ympäristötyötä.

Optioiden käytöstä on tarkoituksenmukaista päättää siten, että mahdollinen option käyttämättä jättämisestä seuraava reitin hankintaprosessi voidaan järjestää haluttuna ajankohtana liikennöinnin aloitukseen mennessä. Liikennöinnin ajanjaksot sijoittuvat eri tilikausille ja kustannuksiin on haettavissa valtionkorvaus. Valtionkorvaus on pienentynyt viime vuosina ollen noin 25 % kustannuksista vuonna 2024 (Liite 2.). Kaikki reitit ja palvelulinjat toimivat nettomallilla, jossa liikennöintikorvauksesta vähennetään lipputulot. Nettomalli sopii parhaiten liikennöintiin, jossa reitin käyttö on ennustettavaa.

Joukkoliikenteen järjestämistä ja samalla optioiden käyttöä varten on varattu määrärahat talousarvioon. Palvelulinjoja Tyykikyty ja Monipalvelubussi liikennöidään kalenterivuoden ympäri ja

puolestaan reittiliikenteessä Pohjois-Forssan suunnassa liikennöintiä ei ole kesäisin lukuvuoden ulkopuolella. Joukkoliikenteen kehittämisessä jatkossa voidaan huomioida tarkemmin seudun paikallisliikenne ja yhteensovittaminen kaukoliikenteeseen sekä muihin liikkumismuotoihin.

Avoimen joukkoliikenteen reitit ja palvelulinjat sekä seuraava optiokausi:

1) Palvelulinja Tyykikyty	1.7.2025 - 30.6.2026
2) Palvelulinja Monipalvelubussi	3.8.2025 - 2.8.2026
3) Pohjois-Forssan reittiliikenne	7.8.2025 - 31.5.2026
4) Raitoo-Matku-Koijärvi-Forssa –reittiliikenne	7.8.2025 - 31.5.2026

Liikennöitsijöiden kanssa on neuvoteltu optioiden käytöstä. Optiojaksoja on jokaisella reitillä ja palvelulinjalla käytettävissä yhteensä kaksi, 1 + 1 sopimuskautta –mallilla, ja tilaaja päättää option käytöstä sopimuskausi kerrallaan neuvoteltuaan liikennöitsijän kanssa. Option käyttö mahdollistaa liikennöinnin järjestämisen nykyisin sopimusehdoin.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Pynnönen Jarmo
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy kokouksessa tehtävän päätösehdotuksen.
Käsittely	Esittelijä teki keskustelun aikana päätösehdotuksen.
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää hyväksyä option käytön reiteillä 2 - 4 vuodeksi 2025–2026 ja oikeuttaa sivistysjohtajan allekirjoittamaan liikennöintisopimukset. Reitti 1 Tyykikyty kilpailutetaan vuodeksi 2025–2026 yhden vuoden optiolla.
Päätös	Sivistyslautakunta päätti hyväksyä option käytön reiteillä 2 - 4 vuodeksi 2025–2026 ja oikeuttaa sivistysjohtajan allekirjoittamaan liikennöintisopimukset. Reitti 1 Tyykikyty kilpailutetaan vuodeksi 2025–2026 yhden vuoden optiolla.